

**APEL NR 5/23/P-IX**  
**PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ**  
**z dnia 7 lipca 2023 r.**

**do lekarzy w sprawie wystawiania recept**

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej apeluje do lekarzy i lekarzy dentystów o wystawianie recept z zachowaniem standardów właściwej opieki nad pacjentem i zasad określonych w Kodeksie Etyki Lekarskiej.

Należy przypomnieć, że teleporada jest świadczeniem zdrowotnym – tyle że udzielanym na odległość przy użyciu systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. Wobec tego wystawienie recepty pacjentowi korzystającemu z teleporady powinno odpowiadać wszelkim standardom wymaganym od świadczenia zdrowotnego, a lekarz wystawiający receptę podlega zasadom określonym w Kodeksie Etyki Lekarskiej.

Produkty lecznicze objęte kategorią dostępności „*wydawane z przepisu lekarza - Rp*” wymagają wzmożonego nadzoru nad ich przepisaniem, ponieważ zgodnie z zasadami oznaczania kategorii dostępności leków są to produkty, które:

- 1) mogą stanowić bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, nawet wówczas, gdy są stosowane prawidłowo bez nadzoru lekarskiego, lub
- 2) mogą być często stosowane nieprawidłowo, czego wynikiem może być bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie zdrowia ludzkiego, lub
- 3) zawierają substancje, których działanie lecznicze lub niepożądane działania wymagają dalszych badań, lub
- 4) są przeznaczone do podawania pozajelitowego.

Nie należy negować zalet świadczeń zdrowotnych w formie teleporady. Ich rola jest nie do przecenienia, szczególnie jeśli uwzględnić niedawny okres pandemii. Teleporada stanowi uznany na świecie sposób sprawowania opieki nad pacjentem i może być traktowana jako jeden ze standardów postępowania medycznego pod warunkiem podejmowania działań lekarskich z należytą starannością. Elementem porady lekarskiej jest, w zależności od stanu zdrowia pacjenta, także wystawienie recepty.

Samorząd lekarski dostrzega jednak różnice między możliwością udzielania przez lekarzy świadczeń zdrowotnych w formie teleporady, a współpracą z firmami, które oferują za pośrednictwem sieci internet usługi polegające na wystawieniu recept zgodnych z zamówieniem pacjenta (tzw. receptomatów).

Katalog podstawowych obowiązków lekarza wynikających z przepisów oraz zasad etyki lekarskiej pozostaje niezmienny, niezależnie od sposobu realizacji porady

lekarskiej – główne zasady dotyczące udzielania teleporad przy wykorzystaniu technologii telemedycznych oraz porad osobistych są takie same.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej przypomina, że Komisja Etyki Lekarskiej Naczelnej Rady Lekarskiej w stanowisku z dnia 12 lutego 2023 r. w sprawie zjawiska komercyjnego wystawiania recept i zwolnień online krytycznie oceniła oferowane w internecie usługi odpłatnego wystawiania recept i zwolnień w sytuacjach, kiedy wystarczającym do otrzymania recepty jest wypełnienie krótkiej ankiety niespełniającej kryterium badania podmiotowego i sugerującej pacjentowi objawy, pacjent nie ma jakiegokolwiek kontaktu z lekarzem, finalizacja usługi następuje w niezwykle krótkim czasie, a pacjent nie był wcześniej badany i leczony przez lekarza wystawiającego receptę.

To lekarz powinien podejmować decyzję czy w ustalonym stanie faktycznym w ogóle możliwe jest przeprowadzenie teleporady, natomiast o wystawieniu recepty po przeprowadzeniu badania w formie teleporady decydują względy medyczne, a nie wyłącznie oczekiwania poparte uiszczeniem opłaty za usługę.

Realizując zadanie sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu lekarza w Polsce oraz kierując się troską o zachowanie należytych standardów zawodowych w granicach interesu publicznego oraz dbając o bezpieczeństwo pacjentów, samorząd lekarski analizuje zgłaszane przypadki wystawiania recept w ramach podmiotów oferujących płatne uzyskanie e-recepty pod kątem naruszenia przez lekarza zasad etyki lekarskiej oraz wszczyna postępowania z zakresu odpowiedzialności zawodowej.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

PREZES

Łukasz Jankowski